

ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΕΜΝΟΝΟΣ

ΤΗΝ 9 'Ιανουαρίου 18.. τὸ φέρον ἡμᾶς κομψὸν ἀτμόπλοιοι τῆς Ἐταιρείας «Τεουφικίας, τῆς διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ κ. Ρόστοβιτς - Βέη, τοῦ γνωστοῦ ἐν Αἰγύπτῳ φιλομούσου καὶ φιλοπάτριδος ὁμογενοῦς, προσωρμίσθη εἰς Λούξωρ, τὰς γνωστὰς Θήβας τῆς Ἄνω Αἰγύπτου. Ἡμεθα τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν πάσης ἐθνικότητος, μέλλοντες τῇ ἐπαύριον νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, ἐν οἷς καὶ τοὺς δύο κολοσσούς, ὧν ὁ εἷς εἶνε γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Μέμνων.

Ἡδὴ εὐρίσκομαι πρὸ αὐτοῦ.

— Χαῖρε, Μέμνων, ὑψηλότατε. . .

— Ὅμιλει δυνατώτερα, διότι σὺ μὲν εἶσαι μικρὸς, ἡ δὲ φωνή σου δὲν φθάνει εἰς τὰ ὦτα τῆς Ὑψηλότητός μου.

Εἶπε, καὶ ἡ βροντώδης φωνή του ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν πτοηθέντα ὄνον μου, ἐμέ δὲ παρ' ὀλίγον ν' ἀπολιθώσῃ.

— Εἶσαι ἐκεῖνος ὃν οἱ μὲν Ἕλληνες Μέμνονα καλοῦσιν, οἱ δὲ ἀρχαιολόγοι Ἀμένοφι Γ' ;

— Εἶμαι Ἀμένοφις ὁ Γ' , ἀπορῶ δὲ πῶς αὐτοὶ οἱ ξεκοῦτιασμένοι Ἕλληνες μὲ ἔστειλαν εἰς τὴν Τρωάδα νὰ πολεμήσω μὲ τὸν Ἀχιλλεῖα. Διὰ νὰ φωτισθῆς περισσότερον ὑπαγε ἐκεῖ πέραν εἰς τὸ Παλάτιόν μου καὶ ἐπί τινος ἐπιστυλίου θ' ἀναγνώσῃς ὃ,τι κατὰ διαταγὴν μου ἐγράφη μὲ ἱερογλυφικὰ γράμματα. Μάθε λοιπὸν ὅτι «εἶμαι ὁ Ὄρος, ὁ ἰσχυρὸς » ταῦρος, ὁ ἀρχὼν διὰ τῆς ρομφαίας καὶ καταστρέφων τοὺς » βαρβάρους, εἶμαι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἄνω καὶ Κάτω Αἰγύπτου,

» ὁ ἀπόλυτος κύριος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἡλίου. Κτυπῶ πασῶν τῶν
 » χωρῶν τοὺς ἀρχηγούς. Ἐνώπιόν μου οὐδεὶς λαὸς ἀνθίσταται.
 » Βαδίζω καὶ ὁμοιάζω τὴν νίκην, ὡς ὁ Ὄρος ὁ υἱὸς τῆς
 » Ἰσιδος, ὡς ὁ Ἡλιος εἰς τὸν Οὐρανόν. Ἀνατρέπω αὐτὰ τῶν
 » τὰ φρούρια. Διὰ τῆς ἀνδρείας μου κατέστησα φόρου ὑποτε-
 » λῆ ὅλα τὰ ἔθνη, ἐγὼ ὁ κύριος καὶ τῶν δύο κόσμων*, ὁ
 » υἱὸς τοῦ Ἡλίου.»

— Ἄν εἶσαι ταῦρος ἢ ὄνος ἢ ἄλλο τι ἀγνοῶ, ἀλλ' ὅμως
 δὲν πιστεύω νὰ σώζωνται ἐν σοὶ αἱ ἰδιότητες τοῦ ταύρου, διότι
 θὰ μὲ ἔτρεπες εἰς φυγὴν. Ὅτι δὲ εἶσαι βασιλεὺς καὶ τῶν δύο
 κόσμων, πλανᾶσαι, διότι ὅτε ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἀνεκά-
 λυπτε τὴν Ἀμερικὴν σὺ οὔτε κἂν ἐκινήθης τῆς θέσεώς σου.

— Οὐχ ἦττον ὅμως πολλοὶ Ἀμερικανοὶ κατ' ἔτος μὲ ἐπι-
 σκέπτονται.

— Τὸ κατ' ἐμέ, ὅ,τι δὲν δύνασαι ν' ἀρνηθῆς εἶνε, ὅτι πάλαί
 ποτὲ ἐχαιρέτας τὴν μητέρα σου Ἡὼ μὲ κιθαρώδη τόνον ἄσμα-
 τος ἐώθινοῦ. . .

— Αὐτὰ τὰ ἔπλασεν ἡ τρελλὴ φαντασία τῶν Ἑλλήνων σου,
 διότι ἐγὼ οὔτε κιθάραν ἔμαθα, οὔτε φωνητικὴν μουσικὴν, ἀλλ'
 οὔτε καὶ ὁ κ. Σπάθης ἔζη κατὰ τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον, ὅπως ταξει-
 δεύσῃ εἰς Αἴγυπτον ἢ Φιλαρμονικὴ Ἐταιρεία.

— Ἄλλ' ἐὰν δὲν ἔμαθες τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά, τότε τί ἔκα-
 μνες ἐδῶ ὄρθιος ἐπὶ 4,000 ἔτη, διότι τόσων ἐτῶν ὑπαρξὴν
 ἀριθμεῖς;

— Τί ἔκαμνα; καὶ εἶνε μικρὸν πράγμα νὰ σὲ ψήνη ὁ ἥλιος
 ἐπὶ 4,000 ἔτη; Ἐγείνα φουρνιστός!

— Καὶ ὅμως ἠδύνασο νὰ μεταβαίνης εἰς Εὐρώπην ἕκαστον
 θέρος, ὡς τοῦτο πράττουσι πάντες οἱ εἰς ὑψηλοὺς κύκλους
 ἀνήκοντες ἐν Αἰγύπτῳ.

— Ἀγνοῶ τίνες οἱ ὑψηλοὶ ἐκύκλοι, περὶ ὧν μοὶ ὁμι-
 λεῖς, ἀλλὰ σὺ φαίνεσαι ν' ἀνήκῃς εἰς πολὺ χαμηλοὺς κύκλους,
 ἀφοῦ οὔτε κἂν τὸν ἀστράγαλόν μου δύνασαι νὰ ψαύσῃς διὰ τοῦ
 δακτύλου σου.

— Καὶ ὅμως εἶμαι ἀπόγονος ἡμιθέων, υἱὸς ἡρώων καὶ
 συμπολίτης τοῦ κ. Δηλιγιάννη.

* Τῆς Ἄνω καὶ Κάτω Αἰγύπτου.

— Εἶσαι λοιπὸν Ἕλληνας;

— Μέχρι μυελοῦ ὀστέων.

— Εἶσαι λοιπὸν ἀπὸ τὸ γένος ἐκεῖνο ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἡρόδοτος, ὁ ὁποῖος συνέγραψεν ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου μὲ ἓνα διερμηνεῖα καὶ τίποτε σωστὸν δὲν εἶπεν ὁ εὐλογημένος, ἀφοῦ δὲ καὶ περὶ μεγέθους τῶν Πυραμίδων ὁμιλῶν παραθέτει ψευδεῖς ἀριθμούς. Κατορθώσατε νὰ ἐξαπατήσητε ὁλόκληρον τὸν κόσμον, ὥστε νὰ σᾶς ἀναγνωρίζῃ ὡς πρωτοστάτας τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ ὅλα αὐτοῦ τὰ στοιχεῖα παρ' ἡμῶν ἐλάβετε καὶ ἀπὸ τῶν πηγῶν τῆς Αἰγύπτου ἠντλήσατε. Εἶσθε ψευῆσται!

— Ψευῆσται!

— Τὸ ψεῦδος εἶνε προῖον ἐλληνικὸν ὡς καὶ ἡ σταφίς!

— Οὐ σὺ μὲ λοιδορεῖς ἀλλ' ὁ ὄγκος σου... Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτά, ὦ Ταῦρε - Φαραῶ, τὰ ὁποῖα βεβαίως προέρχονται ἐκ μισελληνισμοῦ, καὶ εἰπέ μοι, τί σημαίνουν τὰ σ κ α ρ ι φ ἦ μ α τ α ταῦτα τὰ ὁποῖα βλέπω ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς κνήμης σου; Μήπως διήλθεν ἐντεῦθεν ὁ κ. Φιλαδελφεὺς ἢ μήπως πάσχεις χρόνιον ἔκζεμα;

— Καὶ δὲν βλέπεις ὅτι εἶναι ἐλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ἀρχαίων περιηγητῶν, οἵτινες ἐζήτησαν ν' ἀπαθανатиθῶσιν εἰς τὰς κνήμας μου! Ὅλοι ἦσαν ἄνθρωποι μιᾶς κ λ ω τ σ ι ᾶ ς καὶ ἤθελον πράγματι τοὺς ἐκσφενδονίσει πέραν τῆς ἐρήμου, ἐὰν τοὺς ἀνεύρισκον, ὅτε ἀνερριχῶντο ἐπὶ τῆς κνήμης μου. Οἱ ἄθλιοι ἐκρύπτοντο εἰς τοὺς πόρους τοῦ δέρματός μου!

Λαβὼν κλίμακα ὕψους δέκα μέτρων καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος ἀνέγνωσα ἐπὶ τῆς κνήμης τοῦ κολοσσοῦ περὶ τὰς ἐβδομήκοντα ἐπιγραφάς. Ἡ τοῦ Οὐλπίου Πρεμιάνου, ἐπάρχου τῆς Αἰγύπτου χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 194 π.Χ. Ἡ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ ἐλθόντος μετὰ τῆς συζύγου του Σαβίνης, ὅπως διέλθῃ ἓνα μῆνα ἐν Ἄνω Αἰγύπτῳ, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 130 π.Χ. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ οἱ στίχοι τῆς ἀκολούθου αὐτῶν Βαλβίλλας ἀνυπομόνου ν' ἀκροασθῆ φθεγγόμενον τὸν κολοσσόν, ὁσάκις ἐθερμαίνεται ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Καὶ ἕτερος στιχουργός, ὁ Ἀσκληπιόδοτος, βασιλικὸς Ἐπίτροπος, δισχυρίζετο ὅτι ὁ Μέμνων ἐχαιρέτιζεν ἄδων τὴν μητέρα του Ἡῶ. Ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν καὶ τὸ ὄνομα Ἀπονίου τινός, χαράξαντος παρὰ τὸ ὄνομά του καὶ

τὸ τῆς συζύγου του, προσθέσαντος δὲ οὐχὶ ἄνευ πάθους, — «ὦ, διατί νὰ μὴ σὲ ἔχω πλησίον μου !»

— Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τελευταῖον τοῦτον, μὲ διακρίπτει ὁ Κολοσσός, εἶχε δίκαιον ν' ἀνησυχῆ διὰ τὴν ἀποῦσαν σύζυγόν του, διότι τίς οἶδε ποῖαι μαῦραι σκέψεις ἐβασάνιζον τὸν νοῦν του. Λέγουν, ὅτι δὲν εἶχε τόσῳ μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν σύζυγόν του.

— Ἐγὼ τούναντίον φρονῶ, ὅτι δὲν ὀφείλει τις ν' ἀνησυχῆ περισσότερο ὅταν εὐρίσκειται μακρὰν τῆς συζύγου του παρὰ ὅταν τὴν ἔχη πλησίον του. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε πάντοτε τὸ αὐτό. Ἄλλ' ἄλλο τι ἤθελον νὰ μάθω, βασιλεῦ· πῶς εἶσαι ἐνήμερος ὄλων τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ γνωρίζεις τὸν Ἡρόδοτον, τὸν Σπάθην καὶ τόσους ἄλλους; Μήπως ἐγκρύπτεις ἐν σοὶ ὡς πάλαι ποτὲ μυστήριον ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ ὁποίου παρουσιάζεσαι πρὸ τῶν ὀμμάτων μας ὡς ἄλυτος γρίφος, ἢ μήπως Φιλαδελφεὺς ὁ Φιλαρμονικὸς σὲ ἐξέλαβεν ὡς τὸν Ἀβέρωφ καὶ ἀπήγγειλεν ἐνώπιόν σου κανένα λόγον, ὀμιλήσας περὶ ἱστορίας, περὶ τέχνης, περὶ πολιτικῆς, περὶ βαμβυκαμπόρων, περὶ κωνώπων καὶ πατριωτισμοῦ;

— Εἰς κόρακας καὶ ὁ Φιλαδελφεὺς καὶ ὄλοι οἱ διάβο. . . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην δύο κόρακες ἐρίζοντες εἰσῆλθόν ἐντὸς τοῦ ἀκουστικοῦ του πόρου καὶ ταυτοχρόνως κρότος μεταλλικὸς ἐξῆρχετο ὑποκώφως ἐκ τῶν ἐγκάτων τοῦ Κολοσσοῦ ὡσεὶ ὁ Ἡφαιστος παρεσκευάζεν ἐκεῖ τοὺς κερανοὺς τοῦ Διὸς ἢ ἐσφρηλάτει τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως. Ἐντρομος ἀναπηδήσας εὐρέθην ἐκτὸς του θαλαμίσκου μου, ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ, ἀντιμέτωπος πρὸς τὸν Σύρον ὑπηρέτην κρούοντα ὄλαις δυνάμεσι τὸν ἐγερτήριο κώδωνα, ἐνῶ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ Νεῖλου τριάκοντα ὄνοι καὶ ἰσάριθμοι ὀνηλάται ἀνέμενον ἡμᾶς, ὅπως πορευθῶμεν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν τάφων τῶν βασιλέων.

Μετὰ τὸν ὄνειρον ὁ Διερμηνεύς.

Χονδρὸς ὅσον ὁ μέγας δάκτυλος τοῦ ποδὸς τοῦ κολοσσοῦ καὶ ὑψηλὸς ὅσον ὁ λιχανὸς του τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς ὡς πρωτόσχυλος καὶ οὕτως ἐν τάξει καὶ ἀταξίᾳ διερχόμεθα πρὸ τοῦ Ἀμενόφειως, ὅστις, καθήμενος ἐπὶ τῆς ἑδρας του μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων κατὰ τὴν ἱερατικὴν στάσιν ἦν ἔδιδον οἱ ἀρχαῖοι αἰγύπτιοι γλύπτται εἰς τὰ ἀγάλματά των, ἐφαίνετο ὡσεὶ ἐτέθη ἐκεῖ

ἐν ἀκαμψία διὰ τοῦ ὑπνωτισμοῦ. Μακρόθεν παρετήρει ἡμᾶς μέ
βλέμμα αὐστηρὸν ἢ περιφρονητικὸν ὡσεὶ νὰ εἴμεθα ὑπήκοοί του
ἢ βάρβαροι ἐλθόντες ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς, ὅπως ταραξώ-
μεν τὴν ἡσυχίαν του. Εὐτυχῶς εἶνε ἄφωνος ὡς τέττιξ Σερίφιος
καὶ ὡς ὁ βουλευτῆς κ. Ν. . . . καὶ ἰδοὺ πάντες ἡμεῖς, ἄν-
θρωποι καὶ ὑποζύγια, 100 τὸν ἀριθμὸν, ἀναπαυόμεθα μακαρίως
ὑπὸ τὴν σκιάν του, μηδαμῶς ἔχοντες ἀνάγκην νὰ διαφιλονει-
κῆσωμεν πρὸς τοὺς ὀνηλάτας τὴν τῶν ὄνων σκιάν.

— Τί ἄρά γε σκέπτεται ὁ Ἀμερικανὸς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος
ὀφθαλμοτρώγει τὸν κολοσσὸν καὶ ὀδοντοτρώγει
τοὺς ὄνυχάς του; Ἐρωτῶ τὸν φίλον μου Βέλγον.

— Σκέπτεται νὰ τὸν κλέψῃ καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς
Ἀμερικὴν.

Ἐν Καίρῳ, Ἰούλιος, 1892.

Α. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ

ΣΚΥΛΛΑ Η ΧΑΡΥΒΔΙΣ

- Τί προτιμᾶς; τὴν Σκύλλαν ἢ τὴν Χάρυβδιν;
— Καμμίαν. Μοῦ φθάνει ἡ γυναῖκά μου.